

ปัจจัยที่มีผลต่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยของทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา FACTORS AFFECTING INMATES WHO DISOBEY DISCIPLINE OF THE AYUTTHAYA YOUTH CORRECTIONAL INSTITUTION

^[1]อภิศักดิ์ เชื้อสาย Apisak Chueasai ^[2]ปณณธร หอมบุญมา Pannathon Hombunma
^{[1] [2]}มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Gootoptop@gmail.com

Article Received: September 19, 2023, Revised: December 19, 2023, Accepted: December 19, 2023.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อจะศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา รูปแบบการศึกษาใช้การวิจัยแบบผสมวิธี เริ่มต้นจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม จำนวน 10 คน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการแยกแยะ และถอดประเด็นเนื้อหาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การสรุปผลวิจัย หลังจากนั้น จึงนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณคือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุของการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยาเกิดจาก 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ การขาดการยับยั้งใจ การขาดความดูแลเอาใจใส่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (2) ปัจจัยสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย กลุ่มเพื่อน เจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานไม่เพียงพอ (3) ปัจจัยภายในการรับรู้และแรงจูงใจ ประกอบด้วย ขาดการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ และขาดแรงจูงใจ 2) แนวทางป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (2) ด้านการศึกษา (3) ด้านการบำบัดฟื้นฟู (4) ด้านเทคโนโลยี (5) ด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ผู้ต้องขัง จากผลการวิจัยได้ข้อเสนอแนะ 5 ประการ คือ (1) ทัณฑสถานฯ ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการสร้างความบันเทิงลดความเครียด (2) ทัณฑสถานฯ ควรลดความแออัดภายในทัณฑสถานฯ ลดการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างผู้ต้องขัง (3) ทัณฑสถานฯ ควรเพิ่มเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ (4) ทัณฑสถานฯ ควรให้โอกาสผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยครั้งแรก (5) ทัณฑสถานฯ ควรเพิ่มช่องทางให้กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยซ้ำซาก

คำสำคัญ: การกระทำผิดวินัย, ผู้ต้องขัง, การป้องกัน, ทัณฑสถานวัยหนุ่ม

ABSTRACT

This research article's objectives were 1) to study the causes of disciplinary violations of inmates in the Phra Nakhon Si Ayutthaya Youth Correctional Institution and 2) to study guidelines for preventing inmates from disciplinary violations in the Phra Nakhon Si Ayutthaya Youth Correctional Institution. The study design used a mixed method research, starting from Qualitative Research; it used in-depth interviews with two groups of 10 key informants, data were analyzed using content analysis by separating and removing important content points in order to summarize the research results then the results were used as guidelines for creating questionnaires for using in quantitative research. The tool used in quantitative research was a questionnaire with a confidence value of 0.90, data were analyzed using frequencies, percentage, mean and standard deviation. The research results found that: 1) The causes of disciplinary violations by young prisoners in Phra Nakhon Si Ayutthaya Provincial Prison were caused by 3 factors: (1) Personal factors, including not receiving benefits, lack of restraint, lack of care, and relationships within the family. (2) Environmental factors, including peer groups and insufficient staff. (3) Factors within perception and motivation, including a lack of publicizing benefits and a lack of motivation. 2) Guidelines for preventing prisoners from committing disciplinary offenses for youth prisoners at Phra Nakhon Si Ayutthaya Provincial Prison, consisting of 5 areas were (1) Prisoner classification, (2) Education, (3) Rehabilitation, (4) Technology and (5) Prisoner welfare and benefits. From the research results, there were 5 recommendations; (1) to provide enjoyment and lessen stress, correctional facilities should plan recreational activities. (2) Correctional institutions should reduce overcrowding within the institutions, reducing competition for resources between inmates. (3) Correctional facilities should adopt modern technologies and innovations to lighten the load on staff members. (4) Institutions of correction should offer chances to prisoners who violated rules for the first time. (5) Penalties for prisoners who consistently violated the rules should be increased.

Keywords: Disciplinary Violations, Prisoners, Protection, Youth Correctional Institution

บทนำ

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจหลัก คือ การควบคุมผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งลงโทษของผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมาย โดยคุมขังไว้ในเรือนจำ ทณฑสถาน สถานกักขัง หรือสถานกักกัน เพื่อให้ผู้ต้องโทษและผู้ที่ถูกศาลใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย ไปสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมและมุ่งแก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยบุคคลเหล่านี้ เพื่อเป็นการคืนคนดีมีคุณค่า สูสังคม ภายหลังพ้นโทษ โดยงานภารกิจดังกล่าวเป็นงานที่ต้องปฏิบัติต่อชีวิต ร่างกาย และจิตใจของผู้กระทำผิด การบริหารงานต้องอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายมาเป็นมาตรการและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และสิทธิประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดพึงได้รับด้วย (กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, 2556)

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีเรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศจำนวน 142 แห่ง มีผู้ต้องขัง 261,401 คน (ข้อมูล วันที่ 1 ต.ค. 2565 อ้างใน กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, 2565) ซึ่งพบว่าปัญหาหลักที่เรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศประสบอยู่ก็คือปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ เนื่องจากสถิติอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้น แม้กรมราชทัณฑ์จะมีนโยบายลดจำนวนผู้ต้องขังลงด้วยการลดวันต้องโทษ และพักโทษในกรณีพิเศษในวาระสำคัญต่างๆ แต่ก็ยังแก้ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำไม่ได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย โดยเฉพาะปัญหาสำคัญคือปัญหาการกระทำผิดวินัย ในการดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขังเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่เรือนจำหรือทัณฑสถานจะต้องดำเนินการเพื่อให้กิจวัตรประจำวันของผู้ต้องขังดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย นอกจากนั้น การดำเนินงานด้านวินัยของผู้ต้องขังก็เพื่อเป็นการจัดระเบียบวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากเรือนจำหรือทัณฑสถานเป็นสถานที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขัง เพื่อแยกอาชญากรออกจากสังคม และยังเป็นสถานที่ซึ่งใช้แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม เรือนจำและทัณฑสถานจึงเปรียบเสมือนสังคมอีกหนึ่งสังคมที่มีผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก และในการอยู่ร่วมกันในสังคมหมู่มาซึ่งไม่ใช่บุคคลทั่วไปแต่เป็นผู้กระทำความผิดกฎหมาย เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาจำคุก กักขัง หรือกักกัน ย่อมมีกฎระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการถือปฏิบัติสำหรับควบคุมบุคคลเหล่านี้ให้อยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานได้อย่างปกติสุข ปราศจากปัญหาต่าง ๆ เช่นเดียวกับบุคคลที่อยู่ในสังคมภายนอก ซึ่งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เรือนจำหรือทัณฑสถานใช้ยึดถือปฏิบัติและใช้เป็นกรอบในการควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำ คือ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติในการอยู่ภายในเรือนจำหรือทัณฑสถานเอาไว้อย่างชัดเจน (กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, 2561)

ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยงานราชทัณฑ์ส่วนกลาง สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาการควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนี ให้การฝึกอบรมวิชาชีพและการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีของสังคมภายหลังพ้นโทษ ซึ่งในปัจจุบัน ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยามีผู้ต้องอยู่ในความควบคุมจำนวน 763 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ก.พ. 2566 อ้างใน ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา, 2566) ได้ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์ด้านการควบคุมผู้ต้องขังเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยาได้มีการกระทำผิดวินัยเพิ่มขึ้น กรมราชทัณฑ์ได้พยายามที่จะแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และภายหลังพ้นโทษไม่ไปก่อความเดือดร้อนต่อสังคมตามที่สาธารณชนทั้งหลายมุ่งหวัง โดยการนำมาตรการ

ที่เหมาะสมมาใช้กับผู้ต้องขัง แต่กลับพบว่าผู้ต้องขังบางคน ถึงแม้จะถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานแล้ว ก็ยังมีพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนดต่างๆ เช่น การทะเลาะวิวาท การลักลอบมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในครอบครอง การเล่นเกมการพนัน เป็นต้น (กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, 2561)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านราชทัณฑ์ในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา มีหน้าที่หลักตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ คือควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และกลับเข้าสู่สังคมโดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นอีก ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเมื่อกรมราชทัณฑ์ได้มีมาตรการต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังประพฤติตนเป็นคนดี เช่น การจัดชั้นผู้ต้องขัง การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ โดยมุ่งเน้นให้ผู้ต้องขังได้พยายามประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี อยู่ในกฎระเบียบและข้อกำหนดต่างๆ ที่กำหนด แต่กลับมีผู้ต้องขังบางส่วนยังกระทำความผิดวินัยอยู่ ทำให้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ และยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการที่จะบำบัด ฟื้นฟู แก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นคนดีได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อจะศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำความผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการศึกษาใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed methodology) เริ่มต้นจากการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และตามด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างการวิจัย

1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม จำนวน 10 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ระดับปทัศย์ ทุกคนในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่ตำแหน่งเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ ระดับชำนาญงานที่มีประสบการณ์ทำงาน ไม่น้อยกว่า 7 ปี ในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 คน

1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดวินัย และถูกลงโทษทางวินัยภายในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 132 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Structure In-depth Interview) โดยมีคำถามหลักครอบคลุมประเด็นในเรื่องสาเหตุของการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขัง และแนวทางแก้ปัญหาของผู้ต้องขังกระทำความผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นมาจากการวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์เชิงลึก ผสมผสานกับการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรที่จะศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ การศึกษา ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยก่อนต้องโทษจำคุก สถานภาพสมรส ลักษณะคดี กำหนดโทษที่ศาลตัดสิน และระยะเวลาที่จำคุกอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานฯ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมและสังคม ประกอบด้วยกลุ่มเพื่อนผู้ต้องขัง สภาพแวดล้อมในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา กฎระเบียบภายในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด โดยใช้มาตรวัดความคิดเห็นแบบ (Likert Scale)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านปัจจัยภายใน ประกอบด้วย การรับรู้ แรงจูงใจ ทศนคติ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด โดยใช้มาตรวัดความคิดเห็นแบบ (Likert Scale)

ลักษณะคำถามในแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 2 รูปแบบ คือ 1) คำถามที่ให้เลือกตอบโดยกำหนดข้อคำถามที่มีความแตกต่าง (Choices) 2) คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เทคนิคการวัดความคิดเห็นแบบ (Likert Scale) โดยเรียงเรียงข้อความที่จะศึกษาประกอบด้วย ข้อความเชิงบวก (Positive Item) ข้อความเชิงลบ (Negative Item) และสร้างมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ (เชิงคุณภาพ) มาวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์เชิงลึก นำมาสร้างแบบสอบถาม (เชิงปริมาณ) ที่ได้ทดสอบความน่าเชื่อถือและปรับปรุงเรียบเรียงไปเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงและทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบคำถาม และการรักษาความลับของข้อมูล โดยให้เข้าใจว่าข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการศึกษาและนำไปประมวลผลอธิบายในภาพรวม ข้อมูลที่ได้จะไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแต่อย่างใด หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นข้อมูลที่สกัดได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 2 กลุ่ม โดยการแยกแยะ และถอดประเด็นเนื้อหาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การสรุปผลวิจัย หลังจากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางวิจัย โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สาเหตุของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้ 1) สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การขาดการยับยั้งใจ การขาดความดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว/ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ 2) สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ กลุ่มเพื่อน และเจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงานไม่เพียงพอ 3) สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน การรับรู้และแรงจูงใจ ได้แก่ ขาดการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ และขาดแรงจูงใจ โดยมีผลการวิจัยจากการใช้แบบสอบถาม พบว่า

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ด้านปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง มีอายุ 25 ปี ขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 รองลงมา มีอายุ 20 -25 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ลักษณะที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนเมือง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมา เป็นชุมชนชนบท 57 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 สถานภาพ ส่วนใหญ่โสดจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 รองลงมาหย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.3 ลักษณะคดีส่วนใหญ่เป็นคดี พ.ร.บ ยาเสพติดจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 รองลงมาคดี ความรุนแรง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 กำหนดโทษที่ศาลตัดสินส่วนใหญ่ ต่ำว่า 8 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 รองลงมา 8 ปีขึ้นไปจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 และระยะเวลาจำคุกส่วนใหญ่ต่ำกว่า 4 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 รองลงมา 4 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ ด้านกลุ่มเพื่อนผู้ต้องขังทัศนสถานวัยหนุ่ม พระนครศรีอยุธยา ด้านสถานที่ภายในทัศนสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ ของทัศนสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา และด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน 2) ด้านปัจจัยภายใน การรับรู้ และแรงจูงใจ ได้แก่ ด้านการรับรู้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของทางราชการ และด้านแรงจูงใจของสิทธิประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของ สาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังทัศนสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.30) โดยพิจารณาจากด้านปัจจัยภายในอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 1.25) และรองลงมาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.31) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของสาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังทัศนสถานวัยหนุ่ม พระนครศรีอยุธยา

สาเหตุของการกระทำผิดวินัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	3.25	1.31	ปานกลาง
2. ปัจจัยภายใน การรับรู้ และแรงจูงใจ	3.30	1.25	ปานกลาง
ภาพรวม	3.29	1.30	ปานกลาง

2. แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัศนสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นการวางแผนปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล Sentence Plan ทำให้ทราบถึงข้อมูลส่วนตัวผู้ต้องขัง เช่น เพศ อายุ การศึกษา แหล่ง ที่อยู่อาศัย สถานภาพทางครอบครัว ลักษณะคดี กำหนดโทษ ระยะเวลาที่ถูกจำคุก เหตุจูงใจในการกระทำผิด กฎหมาย เพื่อกำหนดรูปแบบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถกลับใช้ชีวิตใน สังคม และไม่กระทำผิดซ้ำอีก

2.2 การศึกษา การส่งเสริมการศึกษาผู้ต้องขังในทุกระดับ โดยกำหนดเป็นนโยบายของทัณฑสถานฯ ผู้ต้องขังทุกคนในทัณฑสถานฯ ต้องมีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยในระดับ ม.6 (มัธยมศึกษา 6) หรือเทียบเท่า จัดหลักสูตรการศึกษาให้มีความเหมาะสม ทั้งสายวิชาสามัญ สายวิชาชีพ และฝึกทักษะพิเศษด้านอื่นๆ ตามที่ผู้ต้องขังมีความถนัดและสนใจ เป็นการใช้เวลาที่อยู่ในทัณฑสถานฯให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และเพื่อเป็นความรู้ติดตัวและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ

2.3 การบำบัดฟื้นฟู การกำหนดให้ผู้ต้องขังที่ผ่านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะคดี เช่น คดียาเสพติด เข้าโครงการอบรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดียาเสพติด แบ่งเป็นผู้ค้ากับผู้เสพ เน้นการแก้ไขพฤติกรรมเสียและทัศนคติ มากกว่าการลงโทษอย่างรุนแรง เพื่อเป็นการให้โอกาสในการแก้ไขกลับตัวกลับใจในสิ่งเคยทำผิดพลาดไปในอดีตที่ผ่านมาและเปิดรับอนาคตใหม่ที่ดีกว่าเดิม

2.4 เทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงที่สามารถตรวจจับสิ่งผิดปกติดได้อย่างแม่นยำ สามารถลดภาระงานให้กับเจ้าหน้าที่ และลดการใช้ทรัพยากรบุคคลได้ เช่น การใช้เครื่องสแกนโลหะ การใช้กล้องวงจรปิดคุณภาพสูง ประตูล็อกขังแบบระบบไฟฟ้าอัตโนมัติ เพื่อเป็นการเพิ่มมาตรการป้องกันผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมที่อาจจะละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับของทัณฑสถานฯ ได้

2.5 สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ผู้ต้องขัง การให้โอกาสผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยและถูกลงโทษทางวินัย ครั้งแรกในความผิดที่ไม่รุนแรงและไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ได้กลับมามีสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม เช่น การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ อีกทั้งยังเป็นการระบายผู้ต้องขังลดความแออัดภายในทัณฑสถานฯ เพื่อที่จะสามารถจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้กับผู้ต้องขังอย่างทั่วถึงลดการแย่งชิงทรัพยากรที่อยู่อย่างจำกัด และเพิ่มสวัสดิการอื่นๆให้กับผู้ต้องขังที่มีความประพฤติอยู่ในกฎระเบียบวินัย เช่น การให้ทุนการศึกษาบุตรระหว่างถูกคุมขัง การให้ทุนด้านการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ เพื่อใช้เป็นแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังอยู่ในกฎระเบียบไม่ละเมิดกฎเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องขัง และเป็นประโยชน์ต่องานควบคุมของเจ้าหน้าที่

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัยซึ่งสามารถนำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สาเหตุของการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยสาเหตุของการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา โดยมี 3 ปัจจัย ดังนี้

1.1 สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า เกิดจากการขาดการยับยั้งใจ และการขาดความดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว/ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งทฤษฎีความผูกพันทางสังคมของ Herschi (1969 อ้างใน ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550) ที่กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของพฤติกรรมอาชญากรรม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบอาชญากรรมอยู่แล้ว โดย Herschi ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันรักใคร่กับบุคคล ซึ่งความผูกพันนี้ส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม กล่าวคือ ในทางตรงกันข้ามบุคคลใดที่ขาดซึ่งความรักความผูกพันภายในครอบครัวก็อาจส่งผลให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่ไม่ดีได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพจนา วรวิวัฒน์เมธิกุล (2546) และศิริณา สมนึก (2547) ที่ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุหลักคือผู้ต้องขังมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายของ

ครอบครัว ขาดการศึกษา ขาดความอบอุ่นด้านครอบครัวอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ดังนั้น เพศ อาชีพ และอายุของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในช่วงระหว่างการสร้างรากฐานของครอบครัว มีความต้องการให้ครอบครัวมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีทัดเทียมกับคนในสังคม มีความต้องการเงินและสิ่งของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว และเห็นได้ว่าช่วงอายุในการกระทำผิดครั้งที่มียุระหว่าง 18 - 25 ปี เป็นช่วงของวัยหนุ่มที่มีความศึกษาค้นคว้า เป็นวัยอยากรู้อยากทดลอง ชอบเที่ยวเตร่ คบหาเพื่อนฝูงเพื่อความสนุกใช้จ่ายฟุ่มเฟือยตามกระแสนิยม ไม่มีเงินเหลือเก็บและไม่ค่อยมีการยับยั้งชั่งใจจึงทำให้มีการกระทำความผิดและก่ออาชญากรรมได้ง่าย และเกิดจากการไม่รับสิทธิประโยชน์ สอดคล้องกับกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 วรรคหนึ่ง มาตรา 52 วรรคสอง และมาตรา 53 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งผู้ต้องขังไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ในกรณี เช่น เป็นผู้ต้องขังที่กำหนดโทษต่ำ เป็นผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ และผู้ต้องขังที่เคยกระทำความผิดวินัยของทัณฑสถานฯ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่คิดว่าตนเองนั้นหมดสิทธิไม่ได้รับสิทธิไม่มีสิทธิประโยชน์ใดๆ จึงเลือกที่จะเมิดกฏ ไม่เคารพระเบียบ และสร้างปัญหาก่อความวุ่นวายให้กับเจ้าหน้าที่และทัณฑสถานฯ จนเกิดเป็นปัญหาต่อการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่และนำไปสู่การกระทำผิดวินัยซ้ำของผู้ต้องขัง ซึ่งทฤษฎีการเลือก (Choice Theory) มองว่า การละเมิดกฎหมายของคน เช่น ขโมยของ ขยายยาเสพติด หรือยกพวกตีกัน เกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัวได้มีการชั่งน้ำหนักระหว่างการได้มาซึ่งประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรม

1.2 สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยสภาพแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเพื่อนผู้ต้องขังในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา มีอิทธิพลต่อผู้ต้องขังด้วยกันเป็นอย่างมาก ด้วยที่ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ในวัยเดียวกันจึงมีความคิดและทัศนคติที่มีความคล้ายคลึงกัน เกิดเป็นค่านิยม และวัฒนธรรมของกลุ่มผู้ต้องขัง สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพล ไกรยา (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะมีความเชื่อว่า การเข้าร่วมกลุ่มเพื่อนจะสร้างความปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยผู้ต้องขังจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนำไปสู่เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบการเรียนรู้ค่านิยม ทัศนคติ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มน้าวให้กระทำความผิด ซึ่งทฤษฎีการเลียนแบบ (Imitation Theory) ของ Gabriel Tarde โดยนำเสนอว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ มนุษย์ได้เรียนรู้แนวความคิดจากการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น และแนวความคิดนี้เองก็ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมของบุคคลนั้น Sutherland ได้นำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้เต็มรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญพฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากการเรียนรู้ หลักการสำคัญในส่วนของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นในกลุ่มบุคคลที่สนิทสนมใกล้ชิดกันและพบว่าเกิดจากเจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงานไม่เพียงพอปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนหน้าที่ การขาดกำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ภายในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ส่งผลให้ไม่สามารถดูแลผู้ต้องขังในการควบคุมได้ทั่วถึง นั้นก่อให้เกิดโอกาสในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้ซึ่งโอกาสของอาชญากร (สุดสงวน สุธีสร, 2554) โอกาสถือเป็นองค์ประกอบในการกระทำความผิดที่สำคัญที่สุด อาชญากรรมบางประเภทไม่จำเป็นต้องครอบงำประกอบในการก่ออาชญากรรมก็ได้ พฤติกรรมกระทำความผิดนี้เกิดจากโอกาสของผู้กระทำความผิดเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพล ไกรยา (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า ในบางกรณีเจ้าหน้าที่จะใช้ดุลพินิจที่เป็นคุณต่อผู้ต้องขัง หรือเป็นประโยชน์ต่องานควบคุม ผู้ต้องขังใช้การสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่

ต่อรองขอรับโอกาสกลับตัวหรือขอรับโทษอย่างอื่นแทนการถูกดำเนินการทางวินัย ส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยได้

1.3 สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน การรับรู้และแรงจูงใจ ผลการวิจัยพบว่า ขาดการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์และขาดแรงจูงใจ การสื่อสารนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง การที่ผู้ต้องขังมีการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งที่มาไม่ชัดเจนอาจทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเข้าใจผิดและอาจก่อความวุ่นวาย หรือนำไปสู่การกระทำผิดวินัยของทัณฑสถาน (สุธี สีนํ้าเงิน, 2541) การรับรู้ (Perception) จะมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลให้แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะจะมีอิทธิพลในสถานการณ์การตัดสินใจที่ไม่แน่นอน ข้อมูลในการตัดสินใจไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับการศึกษาของ กมล บุณพงค์ และคณะ (2552) ที่ผลการศึกษาพบว่า การสื่อสารที่บกพร่องอาจทำให้บุคคลที่เราต้องการสื่อสารด้วยไม่เข้าใจในสิ่งที่เราจะสื่อสาร แต่ที่ร้ายกว่าคือเกิดความเข้าใจผิดและนำมาสู่ความขัดแย้งในที่สุด หลายครั้งที่เหตุความขัดแย้งที่เกิดจากข่าวลือ บอกกันปากต่อปากจนเรื่องผิดเพี้ยนบิดเบือนจากความเป็นจริง

2. แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยแนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา โดยแนวทางการป้องกัน 5 ด้าน ดังนี้

2.1 แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล (Sentence Plan) ทำให้ทราบถึงข้อมูลส่วนตัวผู้ต้องขัง เช่น เพศ อายุ การศึกษา แหล่งที่อยู่อาศัย สถานภาพทางครอบครัว ลักษณะคดี กำหนดโทษ ระยะเวลาที่ถูกจำคุก เหตุจูงใจในการกระทำผิดกฎหมาย เพื่อกำหนดรูปแบบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามกฎกระทรวงกำหนดระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง การควบคุม และการแยกคุมขัง และการย้ายผู้ต้องขัง มีการกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการจัดชั้น จัดกลุ่ม ควบคุม แยกคุม แก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดีและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักสูตรแรกรับผู้ต้องขังเข้าใหม่ สอดคล้องกับที่กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (2557) ได้แบ่งกระบวนการแรกรับผู้ต้องขังที่รับตัวเข้าใหม่ในเรือนจำ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนการรับตัวผู้ต้องขัง การปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ และการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล (Sentence Plan) เพื่อให้การแก้ไขพัฒนาและหาแนวทางป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถทราบถึงต้นเหตุของปัญหา สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชญภรณ์ บุญชู (2557) ผลการวิจัยพบว่า กรมราชทัณฑ์ ควรมีการกระบวนการจำแนกและคัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทออกจากกันเพื่อช่วยลดปัญหาการเลียบแบบพฤติกรรม การกระทำผิดระหว่างผู้ต้องขังด้วยกัน และเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำได้

2.2 แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ในด้านการศึกษา การส่งเสริมการศึกษาให้กับผู้ต้องขังเป็นแนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ทัณฑสถานฯ ควรจัดให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ วิชาศีลธรรม ติดตามผลการศึกษาและพัฒนาการอย่างใกล้ชิด จัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่นการแข่งขันด้านทักษะภาษาอังกฤษ การแข่งขันการตอบปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การแข่งขันการสร้างสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม และมีรางวัลเป็นสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อเป็นแรงจูงใจ เช่น การวันลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และรางวัลอื่นๆ เช่นเงินรางวัล หรือสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียรชัย เงินงาม, วันชัย พลเมืองดี, พระชยานันท์ และชูชาติ สุทธิระ (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดน่าน มีการจัดการศึกษาอบรมให้กับผู้ต้องขังได้ศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาในระดับอุดมศึกษา การเรียนวิชาชีพและการฝึกอบรมวิชาชีพต่างๆ รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงพุทธบูรณาการ การปฏิบัติตนตามหลักภาวนา 4 การศึกษาเรียนรู้ในระดับการศึกษาต่างๆ เกิดขึ้นจากสติปัญญาของบุคคลนั้นๆ และเกิดจากความชื่นชอบในวิชาชีพที่ตนเองพึงปรารถนา การศึกษาปฏิบัติอาศัยกายของผู้ปฏิบัติเป็นห้องเรียนรู้ การฝึกอบรมปัญญาให้รู้จักเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง รู้เท่าทันเห็นแจ้งโลกและชีวิตตามสภาวะ สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ด้วยปัญญา

2.3 แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ในด้านการบำบัดฟื้นฟู กรมราชทัณฑ์มีภารกิจหลัก ด้านการอบรมแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกได้ ดังนั้นในการดำเนินการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์จึงกำหนดให้เรือนจำต่างๆ จัดให้ผู้ต้องขังได้ฝึกวิชาชีพได้รับการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ วิชาศีลธรรม ตลอดจนการจัดสวัสดิการ การสังคมสงเคราะห์ เพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังที่ผ่านขั้นตอนของเรือนจำ สามารถกลับเข้าสู่สังคมอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ดังนั้น แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ในด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง สอดคล้องกับกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (2561) ได้กำหนดให้มีการฝึกอบรมวินัยผู้ต้องขังและอบรมพัฒนาจิตใจต่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยขณะที่ถูกคุมขังในเรือนจำเพื่อเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความรับผิดชอบให้กับผู้ต้องขัง

2.4 แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ในด้านเทคโนโลยี ปัจจุบันทุกคนทราบดีว่าเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์เราเป็นอย่างมากจึงทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนำข้อดีของเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเมื่อจำนวนเจ้าหน้าที่มีน้อยกว่าเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ต้องขัง ขาดแคลนบุคลากรในการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง ผู้วิจัยเห็นว่า ทัณฑสถานฯ ควรใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการควบคุมดูแลความเรียบร้อยของผู้ต้องขัง จัดให้เจ้าหน้าที่ตรวจตราตามจุดเสี่ยงที่เทคโนโลยีไม่สามารถตรวจสอบได้ เพิ่มเทคโนโลยีในการตรวจค้น เพิ่มเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บข้อมูลผู้ต้องขัง เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่อบรมเพิ่มความรู้พื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของวินิจ ช่างสุวรรณ (2545) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการควบคุม นำเอาอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิ นำโทรศัพท์วงจรปิดมาติดตั้งเพื่อตรวจสอบ ควบคุมผู้ต้องขังแทนกำลังเจ้าหน้าที่ การใช้ประตูปิพฟ้าเข้ามาติดตั้งใช้ร่วมกับการทำงานในด้านการควบคุมผู้ต้องขัง เพื่อเป็นการผ่อนแรงของเจ้าหน้าที่และลดความตรากตรำในการทำงาน

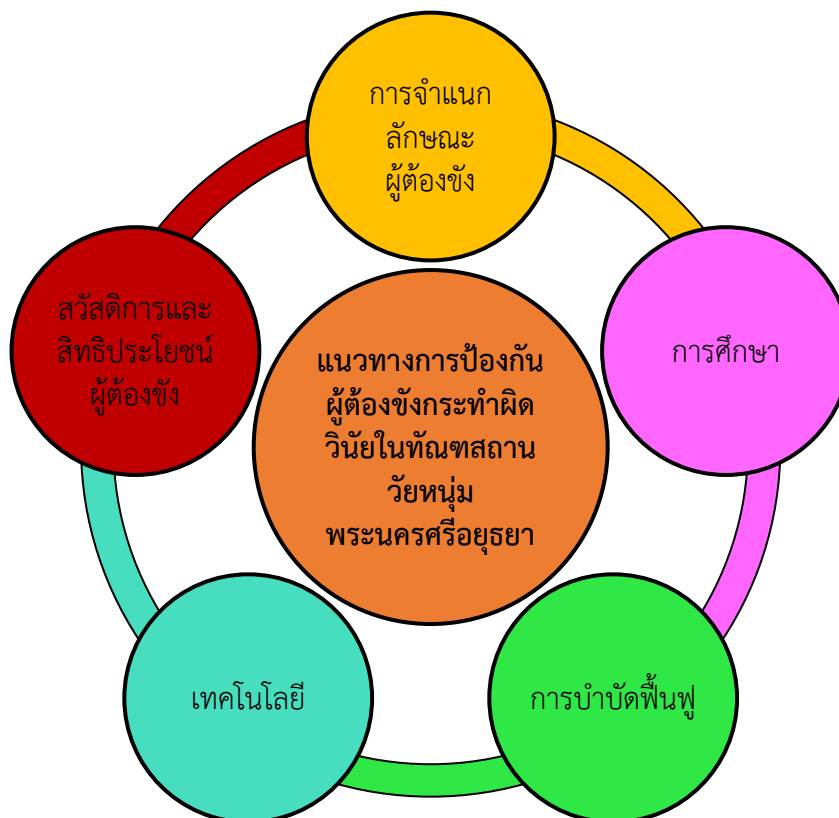
2.5 แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ในด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ผู้ต้องขัง เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ต้องขังให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย ไม่ละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับของทัณฑสถานฯ และควรเปิดโอกาสให้กับผู้ต้องขังที่เคยกระทำผิดวินัยของทัณฑสถานฯ ได้มีสิทธิประโยชน์ที่ตัวจะรับหากปฏิบัติตัวดี ไม่สร้างปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่และเรือนจำ วิธีการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัยไม่ได้มีเฉพาะข้อกำหนดในเชิงมาตรการในลักษณะที่เป็นบทลงโทษเท่านั้น เพราะในอดีต พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ได้กำหนดกรอบความคิดของคำว่า “วินัยผู้ต้องขัง” ไว้อย่างกว้างขวาง โดยได้กำหนดวิธีการควบคุมให้ผู้ต้องขังอยู่ในระเบียบวินัยผ่านการสร้างสิ่งจูงใจโดยให้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆ เช่น การพักการลงโทษ การเลื่อนชั้นหรือการลดวันต้องโทษจำคุก เป็นต้น สิ่งสำคัญนอกเสียจากสิทธิประโยชน์ผู้ต้องขังจะรับ คือ สวัสดิการของผู้ต้องขัง คุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง ขณะถูกคุมขัง

โดยหากผู้ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะสามารถแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) (2009, อ้างใน อภากร งามปลอด, 2558) ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังไว้โดยแยกได้ดังนี้ 1) ด้านที่อยู่อาศัยควรให้นอนคนเดียวควรจัดการปัญหาความแออัด อากาศต้องถ่ายเท มีแสงสว่าง ต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแลกลางคืน และควรคัดแยกผู้ต้องขัง สถานที่คุมขัง สุขภัณฑ์ต้องสะอาด และถูกสุขลักษณะ ต้องดูแลรักษาความสะอาดทั้งเรือนจำ 2) อนามัยส่วนตัว ผู้ต้องขังต้องดูแลความสะอาดร่างกาย ควรหาน้ำและของใช้ในห้องน้ำที่จำเป็นเพื่อสุขภาพและความสะอาด หนาวคร่า ควรกินอย่างสม่ำเสมอ 3) ผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาตจัดหาเสื้อผ้ามาเอง เรือนจำจะต้องตรวจสอบส่วนที่ไม่ได้รับอนุญาตทางเรือนจำต้องจัดหาเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ โดยคำนึงถึงสุขอนามัย ไม่มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามมีสภาพดีและสะอาด และในกรณีให้อนุญาตออกไปข้างนอกควรใส่เสื้อผ้าอื่นที่ไม่เป็นการบ่งชี้สถานะผู้ต้องขัง 4) อาหารผู้ต้องขัง ควรมีสารอาหารเพียงพอ มีคุณภาพและตามเวลา โดยมีการเตรียมและเก็บรักษาที่ดีต้องมีน้ำดื่มที่เพียงพอ 5) การให้บริการทางการแพทย์ เรือนจำทุกแห่งต้องมีแพทย์ทางจิตและร่างกาย อย่างน้อย 1 คน ควรมีการติดต่อกับสถานพยาบาลท้องถิ่น ต้องมีการบำบัดรักษาปัญหาจิตและทางกาย โรคเฉพาะทางบริการด้านทันตกรรม ถ้าจำเป็นต้องส่งตัวไปยังสถานรักษาโรคนั้น ถ้ามีสถานพยาบาลอยู่ภายในต้องมีเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ที่เพียงพอ ต้องตรวจตั้งแต่แรกรับ หลังจากนั้นตามความจำเป็นและเป็นพิเศษ เพื่อคัดแยกควรตรวจความพร้อมผู้ต้องขังก่อนทำงาน รวมทั้งในเรื่องอาหาร สุขอนามัยความสะอาด ที่นอน และเสื้อผ้าของผู้ต้องขัง 6) การติดต่อกับโลกภายนอก ควรได้ติดต่อกับครอบครัวและเพื่อที่เชื่อถือได้ทางจดหมายและการเยี่ยมเยียน การติดต่อผู้แทนสถานทูต ควรได้รับข้อมูลข่าวสารสื่อต่างๆ ภายใต้การอนุญาตหรือการควบคุมของเรือนจำ 7) การนับถือศาสนาต้องปราศจากการเลือกปฏิบัติ การให้ความเคารพ สมควรให้อนุศาสนาจารย์ของศาสนานั้นๆ เข้าเยี่ยมเยียนหรือมาประกอบพิธีกรรมได้ หากผู้ต้องขังจำนวนมากเห็นพ้องด้วยและมีเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยควรอนุญาตให้ จัดพิธีกรรมทางศาสนาได้ ควรสนับสนุนหนังสือ หรือคู่มือพิธีกรรมด้วย 8) การออกกำลังกายและกีฬา ผู้ต้องขังควรได้ออกกำลังกายอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง สำหรับที่เป็นเยาวชนและวัยที่เหมาะสมพึงมีสิทธิฝึกฝนการเล่นกีฬาและนันทนาการ ต้องมีสถานที่และอุปกรณ์ตามสมควร โดยสวัสดิการดังกล่าวสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตใจของผู้ต้องขังให้ สามารถควบคุมผู้ต้องให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย ไม่ละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับของทัณฑสถานฯ และควรเปิดโอกาสให้กับผู้ต้องที่เคยกระทำความผิดของทัณฑสถานฯ ได้มีสิทธิประโยชน์ที่ตัวจะรับหากปฏิบัติตัวดีไม่สร้างปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่และเรือนจำ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่ม พระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ด้านคือ 1) การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคลสาเหตุการกระทำผิด สามารถกำหนดแผนควบคุมดูแลแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้ต้องขัง 2) การศึกษา ส่งเสริมการศึกษาในทุกระดับยกระดับความรู้ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีความรู้ติดตัวสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ 3) การบำบัดฟื้นฟู อบรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงและมีทัศนคติที่ดี สามารถปรับตัวได้เข้ากับสังคมได้ปกติ และไม่กลับกระทำผิดซ้ำ 4) เทคโนโลยี เพิ่มเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานควบคุมดูแลผู้ต้องขัง ลดใช้ทรัพยากรบุคคล และสามารถเพิ่มศักยภาพในด้านอื่นๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ และ 5) สวัสดิการและ

สิทธิประโยชน์ผู้ต้องขัง ให้โอกาสผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยในครั้งแรกได้กลับมามีสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขังอีกครั้ง โดยจัดให้มีการประเมินหลังได้รับโอกาส และจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับผู้ต้องขัง สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยในทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย เพื่อป้องกันและลดอัตราผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยของทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้
 - 1.1 ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ผู้ต้องขังที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม จัดสรรเวลาทำงาน เวลาส่วนตัว และเวลาร่วมกิจกรรม อย่างเหมาะสม
 - 1.2 ควรลดความแออัดภายในทัณฑสถานฯ สร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในที่ดีให้รู้สึกเป็นสถานที่บำบัดฟื้นฟูมากกว่าเป็นสถานที่คุกขังนักโทษ จัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน เพื่อให้ผู้ต้องขังไม่รู้สึกกดดันหรือตึงเครียดมากเกินไป เช่น ลานกิจกรรมออกกำลังกาย ลานธรรมชาติพัฒนาจิตใจ ศูนย์การเรียนรู้ครบวงจร เป็นต้น
 - 1.3 ควรเพิ่มเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ ในการบริหารงานควบคุมดูแลผู้ต้องขัง ลดการใช้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่บางส่วนเพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ และเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ให้มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ควรมอบหมายงานให้แก่เจ้าหน้าที่อย่างเหมาะสมตามความสามารถ บริหารจัดการใช้กำลังพลให้เหมาะสมกับจำนวนเจ้าหน้าที่

1.4 ควรให้โอกาสผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยครั้งแรกที่เป็นการกระทำผิดไม่ร้ายแรง โดยให้ผู้ต้องขังกลับมามีสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ เพื่อให้ผู้ต้องขังที่เคยผิดพลาดไปได้เห็นความสำคัญของโอกาสที่ได้รับ และให้ความสำคัญกับการรักษากฎระเบียบข้อบังคับของทัณฑสถานฯ

1.5 ทัณฑสถานฯ ควรเพิ่มบทลงโทษให้กับผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยซ้ำซาก กระทำผิดวินัยร้ายแรงเป็นภัยอันตรายต่อผู้ต้องขังคนอื่นและทัณฑสถานฯ เพื่อเป็นการข่มขู่กับผู้ต้องขังดังกล่าว และเพื่อป้องกันผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีรักษากฎระเบียบวินัยไม่ให้โดนผลกระทบจากการผู้ต้องขังที่สร้างปัญหา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน และผู้ต้องขัง

2.2 ควรมีการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพด้านสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขัง การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ การพระราชทานอภัยโทษ ว่าเป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำจนกลับเข้าเรือนจำ

เอกสารอ้างอิง

- กมล บุณยพงศ์ และคณะ. (2552). การจัดการความขัดแย้งของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี. การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง. สถาบันพระปกเกล้า.
- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2556). รวมกฎหมายราชทัณฑ์ พร้อมด้วย กฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2557). การจัดทำโครงการแรกรับสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2561). การฝึกอบรมวินัยผู้ต้องขัง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2565). เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ. แหล่งที่มา <http://www.correct.go.th/prisonweb/> สืบค้นเมื่อ 1 ต.ค. 2565.
- ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา. (2566). ฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติ. แหล่งที่มา <http://www.correct.go.th/ycayut/homepage.html> สืบค้นเมื่อ 20 ก.พ. 2566.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2549). การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฐมพล ไกรยา. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังชายเรือนจำกลางสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปริญญารณณ์ บุญชู. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พจนา วรวัฒน์เมธิกุล. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- เพียรชัย เงินงาม, วันชัย พลเมืองดี, พระชยานันท์มณี และชูชาติ สุทธะ. (2565). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดน่านเชิงพุทธบูรณาการ. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 5(5). 171–186.
- วินิจ ช้างสุวรรณ. (2545). ผลกระทบปัญหาผู้ต้องขังล้นคุกที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เรือนจำพิเศษธนบุรี. *วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศิริณา สมนึก. (2547). การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภกานดา สุขศรีวงศ์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุดสงวน สุธีสร. (2554). *อาชญวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธี สีน้าเงิน. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกระทำผิดทางเพศในคดีข่มขืนกระทำชำเราของผู้ต้องขังในเรือนจำเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อภากร งามปลอด. (2558). การปฏิบัติตามมาตรฐานด้านคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังเรือนจำกลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.